Nr. 2234 /DPSG
Data 01.09.2009

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Biroul permanent al Senatului
Bpf 304 23.09.2009

Domnule preşedinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituţie, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

Bp 301/2009

referitor la *propunerea legislativă privind sprijinul acordat de statul român pentru întabularea terenurilor agricole şi forestiere, aflate în extravilanul localităţilor, restituite vechilor proprietari prin legile de retrocedare a proprietăţilor,* iniţiată de 31 senatori din Grupurile parlamentare ale PSD, PD-L, PNL şi UDMR (Bp. 301/2009).

I. Principalele reglementări

Prin această iniţiativă legislativă se propune acordarea, de la bugetul de stat, a unor tichete valorice (cu valoarea nominală de 500 lei) pentru intabularea terenurilor agricole şi forestiere, situate în extravilanul localităţilor, retrocedate persoanelor fizice care au primit titluri de proprietate. Pentru fiecare parcelă de teren a cărei suprafaţă este mai mică de un hectar se va acorda un tichet valoric, iar dacă suprafaţa parcelei depăşeşte un hectar două tichete.

Tichetele se vor acorda titularului, prin intermediul autorităţilor publice locale care au emis titlul de proprietate, pe baza unei declaraţii pe proprie răspundere care atestă faptul că terenul pentru care se acordă tichete nu a fost înstrăinat.

II. Observaţii şi propuneri

1. Având în vedere importanţa deosebită a domeniului supus reglementării prin propunerea legislativă de referinţă, dar şi implicaţiile pe care o astfel de reglementare le-ar putea avea, considerăm necesară organizarea unei ample dezbateri publice cu privire la propunerea în discuţie, asigurându-se, totodată, şi consultarea tuturor autorităţilor cu atribuţii în domeniu, precum şi colaborarea cu structurile asociative ale aleşilor locali, astfel încât să se obţină şi punctele de vedere ale acestora.

În acest sens, Agenţia Naţională de Cadastru şi Publicitate Imobiliară (ANCPI) a demarat deja o serie de consultări cu organismele şi instituţiile cărora le revin sarcini specifice în legătură cu materia de referinţă.

Este de menţionat faptul că la nivelul ANCPI, în calitate de unică autoritate în domeniul cadastrului şi publicităţii imobiliare, se află în evaluare oportunitatea adoptării unor măsuri care să permită subvenţionarea lucrărilor de cadastru, în cazuri de natura celor vizate de iniţiatori, cu implicarea autorităţilor administraţiei publice locale în derularea procedurii de achiziţie publică a serviciilor de întocmire a documentaţiilor cadastrale necesare pentru înscrierea în cartea funciară.

De asemenea, s-au avut în vedere şi obiectivele vizate prin realizarea cadastrului din oficiu la nivel naţional, precum şi modalitatea sprijinirii directe şi efective a celor interesaţi, prin identificarea unor surse de finanţare în scopul acoperii cheltuielilor implicate de acest proiect.

Aşadar, pentru a asigura eficienţă şi finalitate reglementării, materia vizată de iniţiatori ar trebui să facă obiectul unei evaluări detaliate, care să asigure identificarea soluţiilor funcţionale optime.

2. Menţionăm că o parte din prevederile care fac obiectul propunerii legislative sunt reglementate de art. 3 alin. (1) din *Ordinul ministrului administraţiei şi internelor nr. 39/2009 privind aprobarea tarifelor pentru serviciile furnizate de Agenţia Naţională de Cadastru şi Publicitate Imobiliară şi unităţile sale subordonate şi a taxei de autorizare pentru persoanele care realizează lucrări de specialitate din domeniile cadastrului, geodeziei şi cartografiei*, conform căruia *„**Sunt scutite** de la plata tarifelor serviciile prevăzute la nr. crt. 2.1 din anexa nr. 1, în cazul primei înregistrări în cadastru şi cartea funciară a **terenurilor agricole situate în extravilanul localităţilor**, dobândite prin titlurile de proprietate emise în baza Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi a Legii nr. 1/2000 pentru*

reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole şi celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 şi ale Legii nr. 169/1997, cu modificările şi completările ulterioare."

3. În *Expunerea de motive* se precizează că *„statul român are obligaţia de a asigura mijloacele financiare necesare realizării demersurilor de intabulare a terenurilor, prin acordarea unor tichete valorice care să asigure contravaloare serviciilor prestate de către geodezi"*.

Or, statul român a asigurat cadrul legal pentru reconstituirea/constituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor vizate de propunerea legislativă (agricole şi forestiere), potrivit *Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările şi completările ulterioare*, în aplicarea căreia a efectuat şi eforturi financiare şi materiale considerabile.

De asemenea, resurse umane, precum şi eforturi financiare şi materiale deosebite de la bugetul de stat implică şi realizarea activităţilor de cadastru general şi publicitate imobiliară, realizabile în condiţiile *Legii cadastrului şi a publicităţii imobiliare nr. 7/1996, republicată,* precum şi a altor reglementări, prin care se asigură aplicarea acesteia. În acest sens, potrivit art. 8 alin. (15) din această lege, sumele destinate introducerii lucrărilor de cadastru general reprezintă subvenţii de la bugetul de stat prevăzute în bugetul Ministerului Administraţiei şi Internelor şi virate în contul ANCPI cu unică destinaţie.

Pe de altă parte, dat fiind amploarea şi complexitatea activităţilor în domeniu care se realizează de către ANCPI, potrivit art. 8 alin. (1) din Legea nr. 7/1996, republicată, *„Finanţarea cheltuielilor curente şi de capital ale Agenţiei Naţionale şi ale unităţilor subordonate se asigură integral din venituri proprii"*, negrevând şi sub acest aspect bugetul de stat.

În contextul economico-financiar actual, instituirea în sarcina statului român a obligaţiei de a asigura mijloacele financiare necesare realizării demersurilor de intabulare a terenurilor *„restituite vechilor proprietari"*, prin acordarea unor tichete valorice care să asigure contravaloarea serviciilor prestate de către geodezi, trebuia să se aibă în vedere şi:

- prevederea expresă a sursei de finanţare, în acord cu dispoziţiile art. 138 alin. (5) din Constituţie, republicată, potrivit cărora *„Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanţare"*;

- completarea *Expunerii de motive* cu date referitoare la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât şi pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informaţii cu privire la cheltuieli şi venituri (conform art. 30 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare*).

În textul propunerii legislative trebuia să se precizeze, în mod expres, care anume servicii efectuate de geodezi, în scopul propus, ar urma să fie finanţate de la bugetul de stat prin intermediul tichetelor valorice, determinându-se şi cheltuielile necesare, atât cele vizând subvenţia bugetară, cât şi orice alte costuri aferente pentru suportul material, imprimarea/eliberarea tichetelor respective, cu elementele de siguranţă propuse la art. 7 din propunerea legislativă.

4. La **art. 2** se propune ca tichetele valorice să se acorde titularului, prin intermediul autorităţilor publice locale care au emis titlul de proprietate, pe baza unei declaraţii pe proprie răspundere, care atestă faptul că terenul pentru care se acordă tichete nu a fost înstrăinat.

Dată fiind destinaţia tichetelor valorice propuse, nu este suficientă declaraţia pe proprie răspundere, aceasta trebuind să fie însoţită, în primul rând, chiar de titlul de proprietate respectiv, emis în temeiul legii funciare, acesta fiind şi cel ce urmează a fi înscris în cartea funciară, potrivit art. 19 alin. (1) pct. B lit. b) şi art. 59 teza a doua din Legea nr. 7/1996, republicată.

5. La **art. 3** se propune ca pentru fiecare parcelă de teren a cărei suprafaţă, prevăzută în titlul de proprietate, este mai mică de un hectar să se acorde un tichet valoric, respectiv două tichete, dacă suprafaţa parcelei depăşeşte un hectar, valoarea nominală a tichetului fiind de 500 lei (conform art. 6).

Din textul propunerii legislative rezultă că limita minimă a subvenţiei de la bugetul de stat ar fi pentru o singură parcelă de teren mai mică de un hectar de 500 lei, însă proprietarii respectivi pot deţine, în urma aplicării legii funciare, mai multe parcele (astfel cum sunt definite în Legea nr. 7/1996, republicată, la art. 4 alin. (1)), fie alăturate (care se înscriu în aceeaşi carte funciară), fie dezlipite (imobile distincte), în cadrul aceleaşi unităţi administrativ-teritoriale, ori chiar în unităţi administrativ-teritoriale diferite (care se înscriu în cărţi funciare distincte), după caz.

Astfel fiind, sumele implicate vor fi mult mai mari, chiar dacă, în forma propusă la art. 3 ar rezulta, la prima vedere, o limită maximă de 500 lei + 500 lei, pentru fiecare parcelă mai mare de 1 hectar.

Astfel fiind, urmează ca, în raport cu sursele de finanţare ce urmează a se determina şi în măsura în care s-ar considera, în contextul financiar-economic actual, autorităţile publice implicate să aibă în vedere şi posibilitatea reducerii/limitării acestei subvenţii, atât în raport cu veniturile (ori cu lipsa acestora) deţinute de titularii respectivi, beneficiari ai subvenţiei propuse, cât şi cu numărul parcelelor deţinute, după caz efectuându-se, în raport cu intenţia de reglementare, precizările corespunzătoare în textul propunerii legislative.

6. La **art. 4** se prevede că geodezii, înscrişi în Registrul Naţional al Geodezilor, au obligaţia ca, în schimbul tichetelor aferente fiecărui titlul de proprietate, să efectueze *„demersurile specifice"*, în conformitate cu Legea nr. 7/1996, republicată, pentru intabularea suprafeţelor de teren menţionate în respectivul titlu de proprietate în cartea funciară.

Întrucât nu este clar la ce *„demersuri specifice"* se referă textul respectiv, este necesar să se precizeze, în mod expres, conţinutul acestor demersuri ca obligaţie legală în sarcina geodezilor, inclusiv prin utilizarea normelor de trimitere la textele legale corespunzătoare din Legea nr. 7/1996, republicată, în raport cu intenţia de reglementare, precum şi procedura vizată, în ordinea cronologică a operaţiunilor avute în vedere.

De asemenea, întrucât la **art. 2** se precizează că tichetele se acordă titularului, în vreme ce din **art. 4** şi **art. 5** ar rezulta că acestea s-ar preda geodezilor, urmează a se efectua în mod expres completările necesare, inclusiv completarea procedurilor aferente asigurării aplicabilităţii prevederilor propunerii legislative.

7. La **art. 5** se propune ca:

- predarea tichetelor valorice să fie făcută geodezului, odată cu înmânarea extrasului de carte funciară care atestă intabularea suprafeţelor menţionate în titlul de proprietate;
- decontarea tichetelor să fie făcută în termen de cel mult 15 zile de la depunerea acestora la Direcţia Generală a Finanţelor Publice (în această situaţie nerezultând de către cine anume şi în beneficiul cui ar urma să se efectueze decontarea respectivă).

Or, pe lângă faptul că activitatea de publicitate imobiliară în cadrul oficiilor teritoriale este îndeplinită de registratorii de carte funciară, numiţi prin ordin al directorului general al ANCPI în condiţiile art. 18 din Legea

nr. 7/1996, republicată, şi nu de către geodezi, din formularea art. 5 nu se poate determina momentul predării tichetelor către geodezi – tichete în schimbul cărora aceştia ar urma să procedeze la efectuarea demersurilor specifice, menţionate la art. 4 – în condiţiile în care din art. 5 rezultă că geodezii primesc tichete odată cu înmânarea extrasului de carte funciară care atestă intabularea, cu alte cuvinte, după finalizarea procedurii respective.

Astfel fiind, este necesară revederea dispoziţiilor Legii nr. 7/1996, republicată, clarificarea intenţiei de reglementare şi corelarea prevederilor propunerii legislative în special cu dispoziţiile Capitolului II *„Procedura de înscriere în cartea funciară"*.

8. La **art. 6,** pe lângă precizarea valorii nominale a tichetului, se precizează că acesta *„nu poate fi utilizat decât în scopul prevăzut în normele de aplicare aprobate prin hotărâre a Guvernului"*.

Or, în condiţiile în care, potrivit art. 108 alin. (2) din Legea fundamentală, hotărârile Guvernului *„se emit pentru organizarea executării legilor"*, scopul vizat trebuie clarificat şi stabilit, în mod expres, în conţinutul normelor primare, respectiv, în propunerea legislativă (care constituie, astfel, temeiul legal al normelor de aplicare), şi nu prin normele de aplicare/executare a legii propuse spre adoptare.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menţionate, **Guvernul nu susţine adoptarea acestei propuneri legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**

Preşedintele Senatului